

חוקות

פגישה גורלית

כל יום בשנה היהודית מורכב משילוב של מהלך השמש ומהלך הלבנה: מהלך השמש קובע את היום בשבוע, ואילו מהלך הירח – את התאריך בחודש. מניינים אלו אינם אקראיים אלא מבטאים שיטות בהנהגת ה' את העולם ויש להם מסר אלינו שממנו עלינו להסיק מסקנות בעבודת ה'. השבת בה נאמרה שיחה זו הייתה שבת י' תמוז (תשנ"א) והיא מחברת את המספרים 7 (היום בשבוע) ו-10 (התאריך בחודש), ואם כן יש שייכות בין שניהם, וגם שייכות לפרשה הנקראת באותה שבת – שבת פרשת חוקת, וכן לימים המתברכים משבת זו: י"ב-י"ג תמוז, וי"ז תמוז. והעיקר – איך כל זה קשור לגאולה! ובכן בואו ונבדוק:

הפרמטר	מתבטא ביום בשבוע (ובפרט שבת, היום ה' 7)	מתבטא בתאריך בחודש (ובפרט 10 בחודש)
על ידי מי נקבע וממתי	הקב"ה קבע את הימים ואת מסגרת השבוע עוד בבריאת העולם.	בית דין קובעים מתי ראש חודש וכך נקבעים תאריכיו, זאת מהציווי ביציאת מצרים: "החודש הזה לכם ראש חודשים"
באיזו דרגה מדובר	דרגת אלוקות שבערך לעולם, מצומצמת במידה שהעולם מסוגל לקלוט.	דרגת אלוקות שלא בערך לעולם, ונעלה ממנו לגמרי, נמשכת לעולם על ידי עבודת האדם.
איזה סוג "תולדות" הוא?	ה' ברא אותו מושלם, ולכן כתוב בתורה "אלה תולדות השמיים והארץ" כשהמילה תולדות מלאה (עם 2 אותיות ו') ולא 'תולדת' (דבר שנמצא רק במקום אחד נוסף בתנ"ך).	מבטא את השלמות שנפעלת על ידי עבודת האדם – המגיעה למעלה מבריאת העולם – ולכן כתוב מלא "אלה תולדות פרץ" (בסיפור לידתו של דוד המלך – ממנו יצא משיח), שאז יהיה שלמות נעלה יותר בבריאה.
זיכור של מה?	7 המידות – חסד, גבורה וכו'. (והשימוש בשכל הוא במידה ששייכת למידות בלבד), ולכן ישראל מקבלים בזמן הזה את ארץ 7 האומות בלבד.	זיכור כל 10 הספירות כולל השכל – דבר שיבוא לידי ביטוי בשלמות לעתיד לבוא, ולכן אז נקבל את כל הארץ המובטחת – של כל 10 העמים.
איך מתייחס לבריאת העולם	בתורה שבכתב שניתנה מה', ההתייחסות היא לבריאת העולם ב7 ימים.	בתורה שבעל פה שנתחדשה על ידי פלפול האדם, ההתייחסות היא לבריאת העולם בעשרה מאמרות.
המעלה בכל אחד	מעלת השבע: שלמות הבריאה כפי שה' בראה! טוב ושלמות מלכתחילה. מתלבשת בעולם באופן פנימי. (מתבטא בקדושת השבת)	פועל גילוי טוב נעלה לגמרי מהעולם, בלי גבול, המתגלה על ידי עבודת האדם. (מתבטא בקדושת מעשר בהמה שהאדם מקדיש עליו נאמר "קודש מילה בגרמיה" – נעלה ביותר)

על טוב גלוי וטוב נעלם

החיבור של 7 עם 10 יוצא 17, ובגימטריה – 'טוב'. ואכן, י"ז תמוז מבטא את גילוי הטוב בלי גבול שנמצא כרגע בהסתר ומתגלה על ידי עבודת האדם. דבר זה בא לידי ביטוי בי"ז תמוז: בכללות תענית היא יום רצון לה' המגלה את פנימיות אהבת ה' לבני ישראל כמלך הרוחץ בעצמו את בנו מרוב אהבתו אליו. ולכן גם לעתיד לבא הצומות יהיו ימי חג בגלוי.

כש-י"ז תמוז חל בשבת מתגלות 2 רמות הטוב: הטוב הנעלם – כאמור לעיל, והטוב הגלוי – שכן בשבת לא צמים, אלא מצווה לענג אותו באכילה ושתייה, כעין מה שיהיה לעתיד לבא.

את הכח לגלות את הטוב הזה אנו מקבלים מהאופן ששבת וי"ז תמוז נמצאים בתורה: שבת היא ציווי מהתורה, ואילו י"ז תמוז מדברי חכמים. מצד התורה העולם בשלמות כבריאתו ואין כל כך צורך בתענית – יש טוב גלוי. לעומת זאת מצד חכמים יש התחשבות במצב בפועל שבו תתכן ירידה על ידי חטא, והתענית מתקנת – גם את הטוב הנעלם. אז השבת שהיא טוב גלוי דוחה את התענית, ובשבת י"ז תמוז יש גם את גילוי הטוב הנעלם של י"ז תמוז.

מה נעלה יותר - לפני החטא או אחריו?

הברכה ונתינת הכח הזו של שבת י"ז תמוז נמשכת משבת י' תמוז, בגלל חיבור הטוב הגלוי והנעלם של היום ה' בשבוע וה-10 בחודש באותו יום. הדבר קשור גם לשבירת הלוחות שהייתה בי"ז תמוז, דבר שיש בו טוב פנימי – התוספות שניתנו בלוחות ה2, מסיבה זו ה' אומר למשה על שבירת הלוחות: "ישר כוחך ששברת" – שכן הגילוי מגיע על ידי כח האדם ועבודת בעלי התשובה, ואז מקבלים את הסיוע מה' להגיע לדרגות נעלות עוד יותר. י' תמוז חל ב40 יום הראשונים לשהיית משה בהר שהיו עוד לפני חטא העגל. בתאריך זה יש בגילוי את עבודת הצדיקים, אבל גם את מעלת עבודת המטה (שזהו מעין פעולתו של משיח "לאתבא צדיקא בתיבתא" – להחזיר את הצדיקים בתשובה).

רצוא ושוב (והפרה שבפרשה)

הקשר של כל זה לפרשת חוקת: מצוות פרה אדומה לטהרת טמאים כוללת שני שלבים: שריפת הפרה (המרמזת על מצב נפשי של 'רצוא' – ההשתוקקות לעליה והתכללות באלוקות, כמו האש השואפת בתמידות למעלה), ונתינת מים חיים אל כלי (המרמז על המצב של 'שוב' – הצורך לחזור לעולם המעשה הגשמי ולפעול שם את רצון ה'). שני קווים אלו הם כללות התורה – התשוקה להכלל באלוקות מצד אחד, וההמשכה לעשיית דירה לה' כאן. וזה על דרך 2 המספרים: 10 – רצוא לדרגת אלוקות מעל העולם, 7 – שוב, להמשיך אלוקות כנשמה בגוף בעולם. השלימות היא בחיבור שניהם: לעשות 'רצוא' עם ידיעה שהמטרה בעולם למטה, ולעשות 'שוב' עם תחושת 'על כרחך אתה חי', והרצון האמיתי הוא בדבקות לאלוקות. [בעניינו של החודש יש את שניהם: מיעוט הלבנה מורה על ביטולה לשמש שבא מצד ה'רצוא', ואז יש את ה'שוב' להאיר על הארץ. דבר זה בא באריכות בדבר מלכות של פרשת תולדות].

האור שנובע מהחושך

הכח לגילוי טוב כזה מגיע ממקום זהה בתורה: תורה שבכתב=טוב גלוי מאת ה', ותושב"ע=טוב נעלם כיוון שהתורה שבעל פה נתחדשה על ידי עבודת האדם. זה החילוק בין נגלה שבתורה לפנימיות התורה: בנגלה שבתורה יש את ההלכות, שהן המעשה לפועל לאדם, דבר המתקשר לחלק הגלוי של העולם ו'גליא דקודשא בריך הוא', לפנימיות התורה מתקשרת עם פנימיות ונשמת האדם והעולם ועם 'סתים דקודשא בריך הוא'. חלק הנגלה – נותן כח לגילוי טוב גלוי, ואילו פנימיות התורה מגלה לנו גם את הטוב הנעלם, ואפילו עד דברים שנראים בגלוי כהפך הטוב. לכן גילוי פנימיות התורה כרוך יותר בעבודת האדם המגלה גם את הטוב הנעלם, וזו הסיבה שפנימיות התורה דלעתיד לבא באה על ידי אריכות הגלות שגורמת עוד ועוד 'עבודת האדם', ומדור לדור מתגברת. הדבר מסביר גם את הגילוי הנעלה של סודות התורה בדורות נמוכים כל כך שכן הדבר בא על ידי עבודת האדם ודווקא בחושך הגלות המעורר את עבודת האדם עוד יותר.

גם בפרשת המאסר והגאולה של האדמו"ר הרי"צ אנו רואים זאת: על ידי המאסר הגיעה בסופו של דבר יציאת הרבי הרי"צ מרוסיה, ועד להגעתו לאמריקה והפצת המעיינות משם מאז שלא בערך בכמות ובאיכות. זאת הן בכח הנשיא והן על ידי תלמידיו שבהם פועל עצם העניין שראו את פניו ומשתקף בהם ובמבצעים שלהם 'מה שהם ראו'.

לאחרונה גם מתגלים סודות בחסידות שהיו גנוזים עד כה – כמו כתבי יד עתיקים וכדו', ודבר זה נותן כח לגלות בעולם את בחינת ה'10 – הבנת חסידות בשכל האדם, עד שהעולם נעשה דירה לעצמותו יתברך – שזו דרגת אלוקות שלגמרי למעלה מהעולם, ובפרט כשי"ב תמוז מתברך משבת י' תמוז על כל מעלותיה בחיבור הדרגות הללו לעולם, עד שזה נעשה הכנה לגאולה השלמה בשלמות החיבור של 7 ו-10.

סדר העבודה – בכל העניינים

לפועל: בכל יום צריכה להיות אצל היהודי עבודת השבוע (במציאות העולם) והחודש (מעל הטבע). אפשר לראות את זה בכמה וכמה מישורים: ב'מודה אני' – "שהחזרת בי נשמת" – מלמד על הסדר הטבעי בעולם, כל יום הנשמה חוזרת. "רבה אמונתך" – מלמדת על גילוי למעלה מזה, האמונה של הקב"ה באדם שלמעלה מדרך הטבע. דבר שצריך לעורר גם בנו עבודה למעלה מהרגילות!

בברכות השחר – בהתחלה הברכות מדברות על הנהגת הטבע (הנותן לשכוי, רוקע הארץ וכו'), ואז ברכות התורה – שקדמה לעולם. וכן גם בעבודת היהודי: יש עבודה עם הגוף וברור חלקו בעולם וישנה העבודה לגילוי הנשמה ובתורה ומצוות למעלה מהגבלות העולם. גם לילד מובן שיש לו גוף (גלוי) ונשמה (נסתרת) המחיה את הגוף ולכן העבודה עם הגוף בהגבלה ועם הנשמה ללא הגבלה. וכן הוא מבין שבנשמה יש 2 דרגות – חיצוניתה ופנימיותה (=רצון חזק) והעבודה איתה בהתאם. גם העבודה עם נשמתא דאורייתא היא למעלה ממדידה והגבלה, ואף בנשמתא דאורייתא יש נשמתא דנשמתא. את אותו עקרון נוכל למצא גם במצות: יש גוף המצווה ויש את כוונת המצווה. ובכל פרט צריך את שני האופנים: העבודה בתוך הטבע, כשהיא חדורה באלוקות שמעל הטבע, עד לחיבורם בגאולה!

רואים עליך שראית את הרבי! (מדברי הרבי בשיחה)

והגילוי דפנימיות התורה נמשך באופן דפועלה נמשכת (מזמן הגאולה) – ע"י התלמידים ותלמידי תלמידיו דבעל הגאולה, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ו'הנשיא הוא הכל' – הוא נותן כח לכל בני" (הכל) דדור זה, ובפרט ע"י תלמידיו שזכו לראותו בעיני בשר פנים אל פנים (נוסף לזה שאצל כולם הרי "מזלייהו חזי") וראיית פני הצדיק ונשיא הדור פועלת בהרואים, עד שניכר ומשתקף בהם מה שהם ראו, כולל ולכל לראש – בעבודתם ד"פוצו מעיינותיך חוצה".

"המעשה הוא העיקר" - ההוראות לפועל המובאות בשיחה כולה:

להוסיף לימוד מיוחד בנגלה ועניין בפנימיות התורה בעיון, ובמיוחד עניין הכולל את שניהם יחד.

להוסיף בקיום המצוות בהידור, ובעיקר עם הוספה בכוונת המצווה וקיומה לפנינים משורת הדין, ובמיוחד בצדקה – כולל צדקה בדיבור.

להשפיע בכל הנ"ל גם על אחרים.

לסדר התוועדיות בקשר לי"ב י"ג תמוז עם החלטות טובות בתורה ומצוות והפצת המעיינות.